

Wettelijke eisen jaarrekening

De centrale vraag bij het opstellen van een jaarrekening is of uw stichting of vereniging al dan niet onder de eenvoudige regelgeving valt. Het jaarrekeningrecht is gecompliceerd, maar eigenlijk alleen voor grotere organisaties. Als uw vereniging of stichting geen onderneming in stand houdt, heeft u uitsluitend te maken met de eenvoudige regelgeving.

Van het 'in stand houden van een onderneming' is sprake als de commerciële activiteit in het handelsregister moet worden ingeschreven. Dat is het geval als u concurreert met andere organisaties. Het is bijvoorbeeld niet het geval bij het exploiteren van een sportkantine. En ook niet bij een toneelvereniging die dvd's verkoopt met de opnamen van het gespeelde toneelstuk. De overkoepelende doelstelling van een stichting of vereniging is nooit commercieel. Het gaat hier om commerciële activiteiten binnen het grotere geheel van de stichting of vereniging. Bijvoorbeeld de verkoop van boeken door de ANWB (jawel, de ANWB is ook een vereniging!) of door de Vereniging Eigen Huis. Als uw vereniging of stichting wél een onderneming in stand houdt, maar voldoet aan ten minste twee van de volgende criteria, is de eenvoudige regelgeving ook van toepassing. De overgrote meerderheid van de verenigingen en stichtingen valt dus onder de eenvoudige regelgeving!

De bedoelde criteria zijn:

- het balanstotaal van de vereniging of stichting is kleiner dan € 4,4 miljoen;
- de netto-omzet van de onderneming binnen de vereniging of stichting is kleiner dan € 8,8 miljoen;
- het aantal werknemers van de onderneming binnen de vereniging of stichting is minder dan 50.

Inhoud van de eenvoudige regelgeving

De wettelijke eisen voor verenigingen en stichtingen die onder de eenvoudige regelgeving vallen, vindt u in boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW).

De daadwerkelijk belangrijke artikelen zijn:

ONDERDEEL VAN
www.pep-eboek.nl,
de praktische gids voor
organisaties die met
vrijwilligers werken

UITGEGEVEN DOOR
PEP Den Haag
www.pepdenhaag.nl
070-302 44 44

- Artikel 10: het bestuur is verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten van de rechtspersoon te maken en op papier te stellen.
- Voor verenigingen artikel 48: het bestuur moet een jaarverslag maken en een balans plus staat van baten en lasten met een toelichting ter goedkeuring aan de ledenvergadering overleggen. Elke bestuurder moet deze stukken ondertekenen. Tenzij er een controlerend accountant of een raad van commissarissen is aangesteld, onderzoekt een (kas)commissie de jaarrekening.
- Voor stichtingen artikel 300: het bestuur stelt de jaarrekening op en legt deze voor aan het orgaan dat volgens de statuten bevoegd is om de jaarrekening vast te stellen. Elke bestuurder en elk lid van het toezichthoudend orgaan (indien dit orgaan statutair aanwezig moet zijn) ondertekent de jaarrekening.

De eisen op een rijtje:

- Er moet een balans worden opgesteld.
- Er moet een staat van baten en lasten worden opgesteld.
- Er moet een toelichting bij 1 en 2 worden opgesteld.
- Elk bestuurslid van de vereniging of stichting moet de jaarrekening ondertekenen. Bij een stichting moet ook elk lid van het toezichthoudend orgaan ondertekenen.
- Dit moet binnen zes maanden na afloop van het boekjaar gebeuren (dus vóór 1 juli, tenzij de statuten een ander boekjaar vermelden). De ledenvergadering (bij een vereniging) of het orgaan dat de jaarrekening volgens de statuten vaststelt (bij een stichting) kan deze termijn verlengen.
- De jaarrekening van een vereniging moet gecontroleerd worden door een kascommissie (tenzij er een raad van commissarissen of controlerend accountant is aangesteld).
- Voor de controle van de jaarrekening van een stichting bestaan geen wettelijke voorschriften.
- De kascommissie van een vereniging moet bestaan uit ten minste twee leden, die geen bestuurslid zijn. De kascommissie wordt jaarlijks benoemd.
- Ondertekening. Er zijn nog maar heel weinig verenigingen en stichtingen die aan deze eis voldoen. Toch is het echt een harde wettelijke eis dat elk bestuurslid - dus niet alleen de penningmeester - de jaarrekening ondertekent. De wetgever heeft met deze eis willen benadrukken dat de jaarrekening een verantwoordelijkheid is van het hele bestuur. Dit vloeit voort uit de collectieve aansprakelijkheid.
- Bij een vereniging moet een commissie van ten minste twee leden de balans en winst/verliesrekening onderzoeken en hiervan verslag uitbrengen aan de algemene ledenvergadering.

Een ANBI moet op een internetsite de volgende gegevens publiceren:

- de naam van de instelling
- een eventuele andere naam dan de statutaire, indien de instelling daaronder bij het publiek bekend is
- het RSIN (Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatie Nummer)/fiscaal nummer
- het post- of bezoekadres van de instelling
- een duidelijke beschrijving van de doelstelling van de ANBI
- de hoofdlijnen van het beleidsplan
- de namen van de bestuurders
- de functies van de bestuurders
Hiermee bedoelen we de functies van de bestuurders die in de statuten staan, bijvoorbeeld 'voorzitter', 'penningmeester' en 'secretaris'.
- het beloningsbeleid
Publiceer zowel het beloningsbeleid voor het bestuur zoals dat in de statuten staat, als voor de directie van de instelling. Publiceer ook het beloningsbeleid voor het personeel. Voor deze laatste groep kunt u volstaan met een verwijzing naar de CAO of salarisregeling voor het personeel, als dat van toepassing is.
- een actueel verslag van de uitgeoefende activiteiten
- een financiële verantwoording

Een ANBI kan de vereiste gegevens op een eigen internetsite publiceren, of op een gemeenschappelijke internetsite van bijvoorbeeld een brancheorganisatie.